

Depremden İlk İzlenimler

17 P Ağustos, 03¹⁵ telefon sesine uyanıyorum yataktan. Bilebildiğimce dilekler eşliğinde ahizeyi kavrarken,, acı haberin en yaşlı ve en uzak tanıdığıma ait olması: beklentisi sarıyor yüreğimi bencilce, Telefonu geç açmaktan olsa gerek, uykuda olduğumu ve olan bitenden bihaber olduğumu anlıyor Gazioğlu. Heyecanlıve telaşlı bir sesle ünliüyor, "dünya sallandı, duymadın mı?"

Yataktan ilk fırladığımda dokunduğum: elektrik anahtarının işe yaradığını fark ettiğim için elektriklerin kesik olduğunu biliyorum. Radyoya yöneliyorum dolayısı ile. Her kanal! bir merkez üs belirlemiş kendince deprem için. Kendilerine bilgi akan bölgeyi merkez üssü olarak algılamalarında yadırganacak bir şey de yok; çünkü, hepsinden de yıkıcı, acı ve gözyaşı haberleri yağıyor haber merkezlerine.

Sabaha kadar gözümüze uyku girmiyor. Saatler geçtikçe can kaybındaki artış korkutucu boyutlara varıyor, Yüzlerce soru işareti tutsak alıyor beynimizi/"Ne yapmalı? O gün bu dizeleri yazarken 03³⁰'da JMO Genel Merkezi'nde defterime düştüğüm kayıtlar ilişiyor gözüme..

"Bu Sabah 03⁰⁰'de Merkez Üssü Gölcük-Karamürsel olan 6.7 şiddetinde bir deprem meydana geldi. 600'ü aşkın can kaybı, binlerce yaralı," Bu günden bakınca hayli masum' (!)" görünen bu rakamların altına tek kelimelik bir not düşmüşüm; DEHŞET! "Buna da şükür" demek kimin aklından geçerci ki zaten?

Öğle saatlerinden sonra bilgi akışı kısmen de olsa sağlandıçça, kuşkular da büyümeye devamı ediyor. Bölgeden

haber alma çabalarımızın boşuna olduğunu» bir gün sonra Başbakanın zavallı bir gayretle, TV aracılığı ile üst düzey bürokratlara haber göndermek için çırpınışlarını izleyince anlıyoruz.

Bu sırada yazılı-sözlü ve görüntülü medya kuruluşlarının bilgilendirilmesi gerekliliğinden hareketle çalاکalem bir "Basın Bildirisi"11 hazırlıyoruz ve ilgililere ulaştırmaya çabalıyoruz. Çabamız karşılık buluyor, yazılanlardan daha fazlasını öğrenmek amacıyla görüşme talepleri gelmeye başlıyor.. Dilimiz döndüğünce, bilgi dağıtığımız dahilinde ve geçmiş yıllarda yapılan çalışmalar ile uyarıları aktarmaya çalışıyoruz, Yazılı basın tamam da şu görüntülü medya tüylerimizi ürpertiyor, "şu yazdıklarınızı çizdiklerinizi anlatsanıza ekranlardan" diyerek.

Telefona sarılıp, yıllarını bu konuda ki çalışmalara adanmış İBTK Doğal Afetler üyemizi ve meslektaşlarımızı arıyoruz: ama nafile. Bizim haberi aldıkta sonra Odaya koştüğümüz saatlerde onların çoktan "Afet Bölge-

si'ne gitmek üzere" yola çıkmış olduklarını öğreniyoruz. İşin başa düştüğünü kavramakta gecikmiyoruz, Şaşkınlığımız ve heyecanımıza rağmen boyumuzdan büyüklüğünü hissettirmemeye çalışarak, bir meslek odasının ciddiyetine yaraşır ifadelerle kamuoyunu! aydınlatmaya çabalıyoruz. Bu sırada genel bilgilendirmelerin yerine daha özgün ve ayrıntılı bilgilerin derlenmesi ve bu doğrultuda bilgilendirme yapılması gerekliliğinden hareketle Afet Bölgesi'ne gitmek üzere bir heyet oluşturuyoruz.

Odamız Bilimsel TeknifeKurul (BTK) Doğal Afetler Üyesi Ramazan Demirtaş, Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nden meslektaşımız Aytekin Zihni ile birlikte bölgeye gitmek üzere harekete geçiyoruz.

21 Ağustos sabahının ilk ışıkları ile Düzce üzerinden Depremi en uç noktasındaki izleri takip ederek, gittikçe artan şiddetin yaratmış olduğu yıkımların arasından Sakarya'ya ulaşıyoruz. Gördüğümüz manzara karşısında

adeta nutkumuz tutuluyor. Dakikalarca tek kelimemle etrafı süzülüyor; yerle bir olmuş moloz ve demir yığınları arasından salınan perdeler günlerce takılı kalıyor hafızalarımızda. İzmit'e vardığımızda haber bültenlerinden aktarılan bilgilerin ne denli dayanaksız ve yetersiz olduğunu üzülerek görüyoruz.

Bu sırada bir TV'de programa davetli tüccar bilim adamlarından birinin hayli bilimsel (!) açıklamalarına tanık oluyoruz,, bir kez daha kahrolarak. Hangi etik anlayışdır ki binlerce yurttaşımızın yaşamını yitirdiği ve binlercesinin de enkaz altında yaşamla ölüm arasında yardım beklediği bir sırada, yaşanan. trajediyi nemaya (ranta) dönüştürüp, parayı: toparlama arsızlığını kendinde bulmasına yardımcı olur bir "bilim adamının.. Geceyi İzmit'in epeyce dışında bir piknik alanının parkında bunca soruyla birlikte arabada sabahlayarak geçiriyoruz,

Bir sonraki 60 Evler bölgesinde kurulmuş olan ABD kurtarma çadırındaki düzen ve çalışma anlayışı ile teknik donanımını, bizimkilerin (!) zavallılığı ile karşılaştığımızda aklımıza ilk gelen, "Devletimiz güçlüdür" yolundaki veciz (!) sözler oldu.

Özellikle de Gölcük'te gözlediğimiz

manzara karşısında yüreklerimizi saran duygunun; üzüntü mü yoksa ürküntü! mü, yaşananın;: afet mi dehşet mi, yoksa vahşet mi, son tahlilde tüm bunlardan geriye kalanın ibret mi utanç mı olacağını sorguladık içten içe., Yalova'ya vardığımızda ise yıkımın ulaştığı son noktada bulunduğumuzun farkında idik.

Her gittiğimiz: yerde, soluk soluğa yaşanan "canlı kurtarma" çalışmalarını karmaşık duygu yoğunlukları eşliğinde nefeslerimizi tutarak izledik. Yabancı kurtarma gruplarındaki, "ekip anlayışını" ve "çalışma disiplinini" imrenerek (ve daha çok da utanarak) gözledik., Neden bu ülkenin okumuş yazmışları olarak bizler böylesi organizasyonların benzer modellerini birkaç iyi niyetli küçük örnek dışında kendi ülkemizde kurgulayamamıştık diye.

Anadolu insanlarındaki, tarihten gelen; "zor günlerdeki yardımlaşma ve dayanışma duygusunun" inadına sürüyor olduğunu görmüş olmak, tüm acıların ve hüznlerin arasından yüreğimize su serpen biricik güzelliği, yaşama dair...

Mutlu Gürler
JMO Genel Sekreteri

Bir zalim titreme çekti İstanbul

Çalkalanıp dur du bir an İstanbul

Sâsf^destenli, çarşı pazarlı

Yetmişiki millet yolundan şaşı 4 /

Oü&m yer ââmH» mizam bozuldu ; ; ;

ıya böldü İstanbul

diğın büyük hanedir

yatağı ve bir tanedir

yine şen olur İstanbul

€ŞmŞğE^Omm- buradan kalsın

Şükür-u saate hünkar sağ olsun

Açıldı bedesten gîddü İstanbul

*Menas Ceranyan., İf76-btakb^Bepreni
(Tavır Dergisi Ekim, *m) ']'.. •"•;•; "-*